

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XI — Nr. 158

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 15 aprilie 1999

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 183 din 17 decembrie 1998 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 privind regularizarea datoriei fostei Companii Române de Petrol	1-3		
— Opinie separată	3-9		
Decizia nr. 8 din 9 februarie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 24 și 27 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin Legea nr. 44/1998.....	9-11		
Decizia nr. 19 din 9 februarie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 și 29 din Legea nr. 28/1967 privind mărcile de fabrică, de comerț și de serviciu	11-13		
		Decizia nr. 35 din 9 martie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995	13-15
		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
		39. — Ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale privind aprobarea licențelor de concesiune a activităților miniere de explorare, negociate și încheiate între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și Societatea Comercială „Marsim International” — S.R.L. București	15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 183 din 17 decembrie 1998

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 privind regularizarea datoriei fostei Companii Române de Petrol

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Paula C. Pantea — procuror
Gabriela Dragomirescu — magistrat-asistent

Curții de Apel Ploiești — Secția de contencios administrativ și comercial.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 15 decembrie 1998, în prezența reprezentantului Societății Comerciale „Vega” — S.A. din Ploiești și a reprezentantului Ministerului Public, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 17 decembrie 1998.

Pe rol, soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 privind regularizarea datoriei fostei Companii Române de Petrol, ridicată de Societatea Comercială

CURTEA,
având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 8 iunie 1998 Curtea de Apel Ploiești —

Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 privind regularizarea datoriei fostei Companii Române de Petrol, într-o cauză având ca obiect anularea în parte a acestei ordonanțe, prin care s-a stabilit în sarcina fostei Companii Române de Petrol din București o datorie de 14,49 milioane dolari S.U.A., echivalent a 101,89 miliarde lei, față de Banca Română de Comerț Exterior — S.A. În motivarea excepției, Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești susține că obligația stabilită în sarcina societăților comerciale menționate în anexa la ordonanța criticată, de a încheia convenții de rambursare a creditelor în valută acordate de Banca Română de Comerț Exterior — S.A. Companiei Române de Petrol, este neconstituțională, deoarece încalcă: art. 15 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia legea dispune numai pentru viitor, așa cum prevede, de altfel, și art. 1 din Codul civil, întrucât reglementează raporturi juridice derulate anterior datei de 30 iunie 1996; art. 51 din Constituție, potrivit căruia respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie; nesocotește dispoziții ale unor articole din Codul civil, care se referă la neretroactivitatea legii civile, la principiul libertății contractuale și la apărarea dreptului de proprietate; art. 41 alin. (2) din Constituție, care ocrotește proprietatea privată, întrucât nu se ține seama de faptul că la data emiterii ordonanței de urgență 49% din capitalul social al Societății Comerciale „Vega” — S.A. din Ploiești era proprietate privată; principiul separației puterilor în stat, consacrat prin Constituție și prin Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, precum și art. 125 din Constituție, prin aceea că Guvernul a instituit o obligație „de a face”, atribuție ce nu îi aparține, ci revine „în exclusivitate instanței de judecată competente să decidă...”. Se mai susține că ordonanța atacată încalcă prevederile constituționale ale art. 29 alin. (1), care se referă la libertatea conștiinței, și ale art. 30 alin. (1), care consacră libertatea de exprimare. În argumentarea privind neconstituționalitatea art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 stă susținerea autoarei excepției că acest text legal se referă la „obligarea fără drept” a Societății Comerciale „Vega” — S.A. din Ploiești de a încheia o convenție de rambursare a unei sume neprimite și nefolosite pentru ea la importul de țigete, deoarece nu a prelucrat niciodată, în existența sa de aproape o sută de ani, o asemenea materie primă. De asemenea, se apreciază că „Guvernul a smuls prin violență consimțământul societății, care este astfel viciat ca urmare a dispozițiilor legale atacate ca neconstituționale, și prin aceasta s-a încălcat principiul libertății contractuale”.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată consideră că prevederile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 sunt neconstituționale în măsura în care reclamanta nu a primit și nu a folosit credite în valută de la Banca Română de Comerț Exterior — S.A.

În conformitate cu prevederile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul său de vedere Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât, „fiind beneficiara unui import de țigete pentru care a fost contractat un împrumut, este evident că reclamanta este ținută de rambursarea datoriei”. Totodată se precizează că anexa la ordonanță scoate în evidență existența unor datorii deja născute prin contractarea unui împrumut de la Banca Română de Comerț Exterior — S.A., astfel că nu se pune problema încălcării principiului constituțional al neretroactivității legii. Obligarea de a încheia o convenție de rambursare a

constituțional al separației puterilor în stat, se arată că prin ordonanță nu sunt instituite datorii în sarcina reclamantei, ci se dispun, în principal, măsuri financiare de acoperire a unor datorii, unele măsuri de preluare la datoria publică a creditelor în valută acordate fostei Companii Române de Petrol și de împărțire a datoriei pe beneficiarii sumelor în valută. În aceste condiții se consideră că nu poate fi vorba de încălcarea dreptului de proprietate privată, întrucât în cauză este problema plății unor datorii de către o societate comercială cu capital majoritar de stat, iar statul, în calitate de garant al împrumutului, trebuie să se implice cu măsuri de protecție pentru sumele preluate la datoria publică.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul judecătorului-raportor, susținerile părții, concluziile procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională a fost legal sesizată cu soluționarea excepției de neconstituționalitate ridicate.

Art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 privind regularizarea datoriei fostei Companii Române de Petrol prevede: „*Societatea Națională a Petrolului «Petrom» — S.A. București, precum și societățile comerciale menționate în anexa la prezenta ordonanță de urgență au obligația să încheie convenții de rambursare a creditelor în valută acordate de Banca Română de Comerț Exterior — S.A.*”

Sumele în lei ce se vor rambursa de către Societatea Națională a Petrolului «Petrom» — S.A. București și de către societățile comerciale Băncii Române de Comerț Exterior — S.A., reprezentând contravaloarea creditelor în valută, se vor vira de către Banca Română de Comerț Exterior — S.A. la cursul valutar de la data efectuării plății, într-un cont special la trezoreria statului, și vor fi utilizate pentru serviciul datoriei publice.” În anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 privind situația datorilor aferente importului de țigete, derulat prin Banca Română de Comerț Exterior — S.A., pe societăți comerciale, și a costurilor de refinanțare a acestor datorii la data de 30 iunie 1996 figurează și reclamanta Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești cu o datorie față de Banca Română de Comerț Exterior — S.A. în valoare de 14,49 milioane dolari S.U.A., revenind în lei 101,89 miliarde, la cursul de 7.032 lei/dolar S.U.A., existent la data de 30 iunie 1997.

Examinând cauza, Curtea Constituțională constată că argumentele invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate privesc stabilirea unei situații de fapt, și anume dacă Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești a beneficiat sau nu de importul de țigete pentru care a fost contractat împrumutul care s-a dispus, prin ordonanță, să fie rambursat parțial de această societate comercială, respectiv definirea exactă a raporturilor juridice care stau la baza reglementării criticate.

Așa cum rezultă din încheierea de sesizare din 15 iunie 1998 a Curții de Apel Ploiești — Secția de contencios administrativ și comercial, precum și din înscrisul depus de autoarea excepției la dosarul instanței de judecată, excepția se reduce la faptul că prin ordonanța atacată s-a instituit o obligație de încheiere a unei convenții de rambursare a unei sume neprimite și nefolosite de către Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești față de Banca Română de Comerț Exterior — S.A.

În încheierea instanței se rețin în acest sens următoarele: „În motivarea excepției de neconstituționalitate a acestei ordonanțe reclamanta a arătat că nu a prelucrat niciodată țiței din import, nu a avut relații contractuale cu fosta Companie Română de Petrol și nu a primit credite în valută de la Banca Română de Comerț Exterior — S.A., astfel încât obligarea sa la încheierea unei convenții de rambursare către aceasta a pretinsului credit de 14,49 milioane dolari S.U.A., prevăzut în anexă, încalcă principiile constituționale.“

De altfel însăși instanța de judecată, în opinia sa, exprimată în aceeași încheiere prin care a sesizat Curtea Constituțională, consemnează: „Instanța consideră că prevederile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72 din 6 noiembrie 1997 sunt neconstituționale în măsura în care reclamanta nu a primit și nu a folosit credite în valută de la Banca Română de Comerț Exterior — S.A., astfel încât obligarea sa la încheierea unei convenții de

rambursare a unui credit pe care nu l-a primit încalcă principiile constituționale...“

Potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, „În exercitarea controlului Curtea Constituțională se pronunță numai asupra problemelor de drept...“.

Jurisprudența Curții Constituționale a stabilit în mod constant, prin decizii definitive și obligatorii, că aspectele privind situația de fapt și justificarea drepturilor subiective ale părților sunt de competența instanțelor judecătorești. În acest sens pot fi menționate, de exemplu, deciziile: nr. 64 din 8 aprilie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 27 mai 1997, nr. 158 din 3 iunie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 371 din 22 decembrie 1997, și nr. 441 din 13 noiembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 343 din 5 decembrie 1997.

Deoarece nu au intervenit elemente noi care să justifice schimbarea jurisprudenței Curții, această soluție își menține valabilitatea și în cauza de față.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1, 2, 3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 privind regularizarea datoriei fostei Companii Române de Petrol, excepție ridicată de Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești în Dosarul nr. 2.353/1998 al Curții de Apel Ploiești — Secția de contencios administrativ și comercial.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 17 decembrie 1998.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

OPINIE SEPARATĂ

Prevederile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 privind regularizarea datoriei fostei Companii Române de Petrol sunt neconstituționale (sub aspectul obligării Societății Comerciale „Vega” — S.A. din Ploiești la rambursarea către Banca Română de Comerț Exterior — S.A., conform anexei la ordonanță, a sumei de 101,89 miliarde lei, reprezentând contravaloarea a 14,49 milioane dolari S.U.A., la cursul de 7.032 lei/dolar S.U.A., existent la 30 iunie 1997), în măsura în care Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești nu a beneficiat, direct ori indirect, de credite în valută acordate de Banca Română de Comerț Exterior — S.A.

Aceste dispoziții legale contravin următoarelor prevederi constituționale:

— art. 1 alin. (3): „România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate“;

— art. 41 alin. (1) teza întâi: „Dreptul de proprietate, pre-

— art. 135 alin. (1): „Statul ocrotește proprietatea“;

— art. 135 alin. (6): „Proprietatea privată este, în condițiile legii, inviolabilă.“

De asemenea, prin raportare la prevederile art. 20 alin. (1) din Constituție (conform cărora „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte“), prevederile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 sunt în contradicție și cu dispozițiile art. 17 pct. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului: „Nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa.“

(I). (I.1) Astfel cum se rezumă prin Încheierea din 15 iunie 1998 a Curții de Apel Ploiești — Secția de contencios administrativ și comercial, instanță în fața căreia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate de către Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești, aceasta susține că este neîntemeiată obligarea sa la rambursarea unor credite către Banca Română de Comerț Exterior —

Române de Petrol, întrucât Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești „nu a prelucrat niciodată țiței din import, nu a avut relații contractuale cu fosta Companie Română de Petrol și nu a primit credite în valută de la Banca Română de Comerț Exterior — S.A.”.

De bună seamă că aceste din urmă aspecte constituie situații de fapt, a căror existență poate fi verificată numai de către instanța judecătorească sesizată cu soluționarea litigiului, pe bază de probe administrate potrivit legii. Asemenea verificări cu privire la situația de fapt exced competenței Curții Constituționale, întrucât, potrivit art. 2 alin. (3) teza întâi din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 7 august 1997, „În exercitarea controlului Curtea Constituțională se pronunță numai asupra problemelor de drept [...]”.

Curtea Constituțională nu a fost sesizată însă, prin încheierea instanței judecătorești, la cererea autorului excepției de neconstituționalitate, cu realizarea verificării dacă Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești a prelucrat vreodată țiței din import, a avut relații contractuale cu fosta Companie Română de Petrol sau a primit credite în valută de la Banca Română de Comerț Exterior — S.A. Aceste verificări au rămas, desigur, în competența exclusivă a instanței judecătorești care va soluționa litigiul reclamantei Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești cu pârâțul Guvernul României.

În realitate, Curtea Constituțională a fost sesizată, astfel cum rezultă neîndoielnic din Încheierea din 8 iunie 1998 a Curții de Apel Ploiești — Secția de contencios administrativ și comercial, cu „soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului României nr. 72 din 6 noiembrie 1997”. Aceasta presupune compararea de către Curtea Constituțională a acestor prevederi legale cu dispoziții constituționale sau cu principii constituționale — ceea ce reprezintă, neîndoielnic, o „pronunțare numai asupra problemelor de drept”, astfel cum impune art. 2 alin. (3) teza întâi din Legea nr. 47/1992.

De aceea Curtea Constituțională nu poate respinge excepția de neconstituționalitate care face obiectul acestei cauze, sub cuvânt că soluționarea excepției presupune verificarea unor „aspecte privind situația de fapt și justificarea drepturilor subiective ale părților”.

(I.2) Este de principiu că, întrucât excepția de neconstituționalitate este de ordine publică, aceasta poate fi ridicată în fața instanțelor judecătorești în orice fază procesuală — de exemplu, atât înainte de administrarea probelor (precum în speță), cât și după administrarea probelor pentru deslusirea situației de fapt.

Presupunând că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 ar fi fost ridicată de către Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești după administrarea probelor în procesul desfășurat în fața instanței judecătorești, s-ar mai fi putut oare respinge această excepție de neconstituționalitate sub cuvânt că soluționarea sa presupune verificarea unor aspecte privind situația de fapt și justificarea drepturilor subiective ale părților? Răspunsul este, evident, negativ, fiindcă într-o asemenea altă situație verificarea ce excede competenței Curții Constituționale ar fi fost deja efectuată. Și întrucât ar fi absurd ca soluția Curții Constituționale să fie determinată doar de faza procesuală în care excepția a fost ridicată (și anume, anterior sau ulterior realizării probelor privind situația de fapt), rezultă că în

trebuie să treacă la realizarea operațiunilor juridice pentru care a fost investită, adică să procedeze la controlarea abstractă a constituționalității dispozițiilor legale ce fac obiectul excepției.

(I.3) Jurisprudența anterioară a Curții Constituționale nu este relevantă în cauza de față.

[(I.3.a)] Într-adevăr, Decizia nr. 64 din 8 aprilie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 27 mai 1997, a respins recursul declarat împotriva Deciziei nr. 121 din 16 octombrie 1996, publicată în același număr al Monitorului Oficial al României, cu alte cuvinte a menținut Decizia nr. 121 din 16 octombrie 1996, confirmându-i și motivarea. Prin această din urmă decizie a fost admisă în parte excepția de neconstituționalitate ce făcea obiectul acelei cauze, constatându-se că prevederile legale la care se referea excepția sunt constituționale numai în măsura în care privesc bunurile deținute de anumite categorii — specificate — de societăți comerciale, nu și bunurile deținute de alte categorii — de asemenea, specificate — de societăți comerciale, iar în considerentele deciziei s-a arătat că revine instanței judecătorești corecta aplicare a legii, în sensul de a stabili dacă, la data publicării legii ce a făcut obiectul controlului de constituționalitate, societatea comercială care ridicase excepția îndeplinea ori nu anumite condiții concrete în funcție de care se înscria într-o categorie sau alta. Se poate, așadar, constata din examinarea acestei jurisprudențe că Decizia nr. 64 din 8 aprilie 1997 nu poate servi la motivarea respingerii excepției formulate de Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești, ci, dimpotrivă, poate servi la motivarea admiterii acesteia.

[(I.3.b)] Decizia nr. 158 din 3 iunie 1997 și Decizia nr. 441 din 13 noiembrie 1997, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 371 din 22 decembrie 1997 și, respectiv, nr. 343 din 5 decembrie 1997, nu pot sprijini nici ele motivarea respingerii excepției ridicate de Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești pe temeiul art. 2 alin. (3) teza întâi din Legea nr. 47/1992. Într-adevăr, aceste două decizii au respins, pe drept cuvânt, solicitarea adresată Curții Constituționale prin intermediul excepției de neconstituționalitate de a constata, în mod direct, împrejurarea că anumite hotărâri judecătorești ce fuseseră atacate prin recurs în anulare rămăseseră definitive înainte de intrarea în vigoare a reglementării noii căi extraordinare de atac a recursului în anulare (reglementare care, conform susținerii autorilor excepțiilor, nu s-ar fi putut aplica, datorită principiului neretroactivității legii, acelor hotărâri judecătorești rămase definitive sub imperiul legii anterioare). Se poate constata, din nou, că prin această jurisprudență anterioară a Curții Constituționale s-a statuat în situații diferite în raport cu situația care face obiectul prezentei cauze, în care — spre deosebire de cele două dosare din anul 1997 — excepția de neconstituționalitate nu cuprinde solicitarea efectuării, direct de către Curtea Constituțională, a unor verificări asupra situației de fapt.

★

★ ★

Față de considerentele de mai sus, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești, în conformitate cu dispozițiile art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 23 din Legea nr. 47/1992.

(II) Examinarea fondului acestei excepții de neconstituționalitate determină concluzia că, pentru motivele care vor fi expuse în cele ce urmează, excepția de

în măsura în care, în fapt, Societatea Comercială „Vega” — S.A. nu a beneficiat, direct sau indirect, de credite în valută acordate de Banca Română de Comerț Exterior — S.A. (situație de fapt a cărei stabilire este, desigur, de atributul exclusiv al instanțelor judecătorești competente, potrivit legii, să soluționeze litigiul de contencios administrativ dintre Societatea Comercială „Vega” — S.A. și Guvernul României.

(II.1) Societatea Comercială „Vega” — S.A. este persoană juridică de drept privat (iar nu de drept public), chiar dacă, la data emiterii Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 72/1997, 51% din capitalul acestei societăți comerciale se afla în proprietatea privată a statului. În această calitate, Societatea Comercială „Vega” — S.A. este titulara dreptului de proprietate privată, precum și a altor categorii de drepturi patrimoniale asupra bunurilor ce compun patrimoniul său, iar statul este doar acționar, prin intermediul Fondului Proprietății de Stat.

Alin. (6) al art. 135 din Constituție, text invocat expres de către autorul excepției, prevede că „*Proprietatea privată este, în condițiile legii, inviolabilă*”, după ce prin alin. (1) al aceluiași articol se dispune că „*Statul ocrotește proprietatea*”. De asemenea, potrivit art. 41 alin. (1) teza întâi din Constituție, „*Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului sunt garantate*”.

În raport cu aceste dispoziții constituționale și în măsura în care s-ar face dovada (în fața instanțelor judecătorești competente) că Societatea Comercială „Vega” — S.A. „nu a prelucrat niciodată țiței din import, nu a avut relații contractuale cu fosta Companie Română de Petrol și nu a primit credite în valută de la Banca Română de Comerț Exterior — S.A. (astfel cum sunt rezumate apărările autorului excepției prin încheierea instanței judecătorești ce a sesizat Curtea), prevederile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 constituie o violare a dreptului de proprietate aparținând persoanei juridice de drept privat care este Societatea Comercială „Vega” — S.A. Într-adevăr, obligarea unei persoane juridice de drept privat ca, utilizând fonduri din patrimoniul propriu, să efectueze plata unei sume de bani către un terț (în speță, Banca Română de Comerț Exterior — S.A.) cu care nu are nici un raport juridic (contractual sau extracontractual) generator de obligații constituie o încălcare a dreptului de proprietate privată (mai precis, a prerogativei dispoziției juridice — *jus abutendi*) al acelei persoane juridice asupra fondurilor din patrimoniul propriu, utilizate pentru efectuarea acestei plăți impuse. Iar atunci când această obligare este dispusă printr-o lege sau printr-o ordonanță ori printr-o ordonanță de urgență, un asemenea act normativ este neconstituțional, contravenind dispozițiilor art. 41 alin. (1) teza întâi și ale art. 135 alin. (1) și (6) din Constituție.

(II.2) Dispozițiile art. 41 alin. (1) teza întâi și ale art. 135 alin. (1) și (6) din Constituție sunt opozabile *erga omnes*, așadar chiar și statului însuși.

O altă interpretare a acestor texte constituționale este inadmisibilă, în lumina prevederilor art. 17 pct. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, potrivit căreia: „*Nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa*”, iar conform art. 20 alin. (1) din Constituție, „*Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte*”.

De aceea, autorităților publice — inclusiv Parlamentului și Guvernului (precum și, desigur, Curții Constituționale sau Curții de Apel), le este interzis să lezeze

proprietatea privată chiar și dacă o asemenea violare ar îmbrăca forma unei legi sau a unei ordonanțe ori a unei ordonanțe de urgență.

(II.3) Societatea Comercială „Vega” — S.A. susține că „nu a prelucrat niciodată țiței din import, nu a avut relații contractuale cu fosta Companie Română de Petrol și nu a primit credite în valută de la Banca Română de Comerț Exterior — S.A.”. Asupra realității acestei susțineri se va pronunța, pe bază de probe, instanța judecătorească (iar nu Curtea Constituțională), după repunerea cauzei pe rol.

Dar presupunând ipotetic, pentru necesitățile acestei demonstrații, că instanța judecătorească ar constata, pe bază de probe, că susținerea corespunde realității, aceasta va însemna că Societatea Comercială „Vega” — S.A. a fost „aleasă” în mod arbitrar prin art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 spre a i se impune măsurile respective. Cu alte cuvinte, ar rezulta că i-ar fi permis statului ca, oricând dorește, în baza liberului său arbitru, fără nici un control, să dispună oricărei societăți comerciale măsuri prin care se încalcă dreptul de proprietate privată al acesteia. Mai mult decât atât, s-ar putea chiar imagina că măsurile impuse Societății Comerciale „Vega” — S.A. prin art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 pot fi luate, la fel de bine, împotriva unei persoane fizice, „aleasă”, de asemenea, în baza unor criterii arbitrar. Și toate acestea în condițiile în care, potrivit art. 17 pct. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, „*Nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa*”.

De aceea în măsura în care Societatea Comercială „Vega” — S.A. nu a beneficiat, direct sau indirect, de credite în valută acordate de Banca Română de Comerț Exterior — S.A., prevederile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 sunt în contradicție și cu art. 1 alin. (3) din Constituție, text conform căruia, între altele, „*România este stat de drept, [...] în care [...] drepturile și libertățile cetățenilor, [...] dreptatea [...] reprezintă valori supreme și sunt garantate*”.

(III) Este posibilă formularea unor eventuale contraargumente față de considerentele cuprinse în secțiunea (II) imediat anterioară. În cele ce urmează se va proceda la analizarea lor.

(III.1) Articolul 135 alin. (6) din Constituție dispune că proprietatea privată este inviolabilă „*în condițiile legii*”, astfel încât s-ar putea susține că prin lege (sau prin ordonanță a Guvernului ori prin ordonanță de urgență a Guvernului, acte emise în condiții constituționale) s-ar putea lua asemenea măsuri privitoare la dreptul de proprietate privată. Aceeași eventuală susținere s-ar putea argumenta și prin invocarea tezei a doua a alin. (1) al art. 41 din Constituție, potrivit căreia conținutul și limitele dreptului de proprietate (publică sau privată) „*sunt stabilite prin lege*”.

O astfel de susținere ar fi inexactă. Într-adevăr, trebuie observat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 este, incontestabil, un act individual (chiar dacă se referă la mai mulți subiecți pasivi decât Societatea Comercială „Vega” — S.A., dar fiecare în parte este individualizat, personalizat). Pe de altă parte însă este, de asemenea, incontestabil că prin termenul *lege* folosit în art. 41 alin. (1) teza a doua, ca și prin expresia *condițiile legii* din cuprinsul textului art. 135 alin. (6) trebuie înțeles „un act normativ cu putere de lege” și, respectiv, *condițiile stabilite prin act normativ cu putere de lege*, așadar condițiile impuse prin norme juridice cu caracter general și impersonal, aplicabile oricăror subiecte de drept aflate într-o situație de fapt. În schimb, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 este un act individual și, prin urmare, nu poate fi considerată *lege* în sensul art. 41 alin. (1) teza a doua și, în consecință, nu poate fi invocată ca fiind în concordanță cu condițiile stabilite prin act normativ cu putere de lege.

anumite persoane să fie impuse anumite măsuri care ar fi inaplicabile altor persoane aflate în condiții identice. Cu alte cuvinte, este inadmisibil ca anumiți proprietari să se afle la adăpost de restricții ori impuneri care ar fi, pe de altă parte, obligatorii pentru alți proprietari aflați într-o situație totalmente identică; sau, din nou cu alte cuvinte, este inadmisibil ca o anumită societate comercială concretă să fie obligată a rambursa către o bancă un credit de care nicio dată nu a beneficiat (sub rezerva că această situație de fapt ar rezulta indubitabil din probele administrate legal în fața instanțelor judecătorești competente), iar toate celelalte societăți comerciale din țară, aflate într-o situație totalmente identică (adică nebeneficiare ale creditelor acordate de acea bancă), să nu fie supuse acelorași măsuri de restrângere a dreptului lor de proprietate.

De aceea *legea*, avută în vedere de art. 41 alin. (1) teza întâi din Constituție, și, respectiv, *condițiile legii*, la care se referă art. 135 alin. (6) din Constituție, nu pot fi identificate cu prevederile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997, care este „o lege cu caracter individual”.

(III.2) Inaplicabilitatea în speță a art. 41 alin. (1) teza întâi și a art. 135 alin. (1) și (6) din Constituție ar mai putea fi susținută, eventual, și prin recurgerea la dispozițiile art. 49 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora: „*Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav.*”

Și această eventuală susținere ar fi însă inexactă, întrucât: a) pentru motivele arătate imediat anterior în cadrul secțiunii (III.1) a acestei opinii separate, „*legea*” prin care se poate opera o asemenea restrângere trebuie să fie un act normativ, pe când Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 este un act cu caracter individual; b) în speță nu se poate identifica nici una dintre valorile enumerate la alin. (1) al art. 49 („*apărarea siguranței naționale [...] etc.*”), singurele în raport cu existența cărora ar fi admisibilă o restrângere a exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți (precum dreptul de proprietate privată).

(III.3) S-ar mai putea, eventual, contraargumenta în sensul că în speță dispozițiile art. 41 alin. (1) teza întâi și cele ale art. 135 alin. (1) și (6) din Constituție, referitoare la protecția dreptului de proprietate privată, ar intra în coliziune cu și ar fi astfel înlăturate de cele ale art. 53 alin. (3) din Constituție, potrivit cărora: „*Orice alte prestații [decât impozitele și taxele] sunt interzise, în afara celor stabilite prin lege în situații excepționale.*” Cu alte cuvinte, s-ar putea eventual susține că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 este o „*lege*” care a obligat la „*prestațiile*” prevăzute la art. 7 (încheierea unor convenții de rambursare a creditelor în valută acordate de Banca Română de Comerț Exterior — S.A.) „*în situații excepționale*”.

Și această eventuală susținere ar fi însă inexactă, întrucât, pentru motivele arătate anterior în cadrul secțiunii (III.1) a acestei opinii separate, „*legea*” prin care se pot stabili, „*în situații excepționale*”, „*orice alte prestații*” trebuie să fie un act normativ, pe când Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 este un act cu caracter individual.

(III.4) De asemenea, s-ar mai putea eventual contraargumenta în sensul că în speță dispozițiile art. 41 alin. (1) teza întâi și ale art. 135 alin. (1) și (6) din Constituție, care ar putea fi considerate ca fiind aplicabile în speță, ar intra în coliziune

cu și ar fi astfel înlăturate de cele ale art. 134 alin. (2) lit. b) din Constituție, acestea din urmă justificând constituțional emiterea art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997.

Potrivit art. 134 alin. (2) lit. b) din Constituție, „*Statul trebuie să asigure: [...] b) protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară.*”. Această dispoziție nu este însă pertinentă pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate ce face obiectul prezentei cauze, întrucât: a) prin acceptarea aplicării sale ar însemna să se facă abstracție de împrejurarea că această susținere nu este în nici un fel sugerată în punctul de vedere al Guvernului, înaintat Curții Constituției potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, în condițiile în care există puternice temeiuri spre a presupune că, dacă ar fi fost vorba realmente despre necesitatea emiterii Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 72/1997 în vederea „*protejării intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară*”, această necesitate ar fi fost invocată expres în menționatul punct de vedere al Guvernului; b) chiar și dacă o asemenea invocare s-ar fi făcut (ori dacă s-ar considera că ea este implicită), generalitatea termenilor utilizați la art. 134 alin. (2) lit. b) din Constituție este de natură să impună prudență în aplicarea acestui text în modalitatea concretă avută în vedere în cadrul acestei demonstrații; c) acceptarea restrângerii exercițiului dreptului de proprietate prin recurgerea la dispozițiile atât de generale ale art. 134 alin. (2) lit. b) ar lăsa câmp liber pentru măsuri arbitrare ale statului, care ar putea ocoli cu ușurință, pe această cale indirectă, dispozițiile restrictive ale art. 49 din Constituție; d) în sfârșit, chiar și dacă s-ar trece peste cele trei argumente imediat anterioare, trebuie observat că, potrivit dispozițiilor art. 134 alin. (2) lit. a) din Constituție, „*Statul trebuie să asigure [...]*” nu numai „*protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară*”, ci și, deopotrivă, „*libertatea comerțului*”, iar dacă este așa, atunci nu se vede de ce nu ar trebui să prevaleze ideea că prin art. 7 alin. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 (care dispune ca Societatea Comercială „Vega” — S.A. „*să încheie convenții de rambursare a creditelor în valută acordate de Banca Română de Comerț Exterior — S.A.*”) se încalcă libertatea comerțului.

(III.5) Eventuala susținere a aplicabilității în speță a art. 134 alin. (2) lit. b) din Constituție ar putea fi combinată cu argumentarea că, în definitiv, în momentul emiterii Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 72/1997, statul deținea 51% din capitalul Societății Comerciale „Vega” — S.A., astfel încât putea impune măsurile economice prevăzute la art. 7 (chiar și peste eventuala voință contrară a titularilor acțiunilor corespunzătoare restului de 49% din capital).

O asemenea eventuală argumentare ar face însă abstracție, în mod nejustificat, de specificul exercitării drepturilor acționarilor în cadrul societăților comerciale. Într-adevăr, titularii de acțiuni în cadrul societăților comerciale nu sunt proprietari (sau coproprietari ori coindivizari) ai acelor societăți comerciale, întrucât dreptul lor poartă asupra acțiunilor, iar acestea le conferă prerogative speciale (cum sunt: dreptul de vot în adunarea generală a acționarilor, dreptul de a încasa dividende etc.), care sunt diferite de prerogativele dreptului de proprietate asupra bunurilor din patrimoniul acelor societăți comerciale. În realitate, înseși societățile comerciale (în calitatea lor de persoane juridice de drept privat) sunt titularii ale dreptului de proprietate (sau ale altor categorii de drepturi patrimoniale) asupra bunurilor aflate în patrimoniul lor. De aceea statul care, prin Ordonanța de urgență nr. 72/1997, a emis dispozițiile în discuție, nu poate fi considerat ca fiind titular al dreptului de proprietate asupra acelor societăți comerciale.

societăți comerciale are doar posibilitatea ca, prin intermediul împuterniciților Fondului Proprietății de Stat în cadrul adunării generale a acelei societăți comerciale, să exercite prerogativele conferite de lege oricărui acționar (de exemplu, să impună prin vot majoritar încheierea, cu o bancă, de convenții de rambursare a unor credite). Desigur, într-o astfel de situație ar fi deopotrivă aplicabile dispozițiile art. 131 alin. (2) din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 33 din 29 ianuarie 1998, potrivit căroră: „Hotărârile adunării generale contrare legii sau actului constitutiv pot fi atacate în justiție, în termen de 15 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, de oricare dintre acționarii care nu au luat parte la adunarea generală sau care au votat contra și au cerut să se insereze aceasta în procesul-verbal al ședinței.” Ceea ce înseamnă că, dacă prin ipoteză, acționarul majoritar ar impune ca societatea comercială să încheie convenții de rambursare către o bancă a unor credite pe care, în realitate, nu le-a primit, ceilalți acționari ar putea cere desființarea acestei decizii a adunării generale de către instanța competentă, care va trebui să analizeze în ce măsură acest act cu titlu gratuit în favoarea băncii este în concordanță cu scopul obținerii de profit, care există implicit în orice act constitutiv al unei societăți comerciale.

Față de aceste considerații rezultă că dispozițiile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 nu ar putea fi întemeiate constituțional nici pe ideea exercitării de către stat, ca acționar majoritar, a unor prerogative de proprietar, conform principiilor referitoare la dreptul de proprietate, statuate prin art. 41 și 135 din Constituție.

(III.6) În sfârșit, este posibilă invocarea — de această dată sub aspect metodologic — a dispozițiilor tezei a doua a art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, potrivit căroră: „[...] Curtea Constituțională nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțelesului său contrar Constituției.” Pe baza acestui text s-ar putea eventual argumenta că, prin enunțul dispoziitivului propus de prezenta opinie separată, se realizează o interpretare a înțelesului normativ al prevederilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 și/sau se indică modul în care trebuie aplicate aceste prevederi.

Analizându-se și acest eventual argument trebuie să se observe că, prin exigența legală cuprinsă în teza a doua a art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se interzice Curții Constituționale: a) să pronunțe decizii care să se adauge la conținutul normativ al unei legi sau ordonanțe, asumându-și astfel rolul de „legiutor pozitiv”; b) să pronunțe decizii prin care să controleze modul în care prevederile legale sunt aplicate, în fapt, de către cei cărora le sunt adresate.

Așa fiind, înseamnă că nu se statuează asupra „modului de interpretare a legii” și nici asupra „modului de aplicare a legii”, ci se statuează asupra „înțelesului contrar Constituției”, atunci când Curtea Constituțională — potrivit prezentei opinii separate — ar dispune:

„Prevederile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 privind regularizarea datoriei fostei Companii Române de Petrol sunt neconstituționale (sub aspectul obligării Societății Comerciale «Vega» — S.A. la rambursarea către Banca Română de Comerț Exterior — S.A., conform anexei la ordonanță, a sumei de 101,89 miliarde lei, reprezentând contravaloarea a 14,49 milioane dolari S.U.A., la cursul de 7.032 lei/dolar S.U.A., existent la 30 iunie 1997) în măsura în care Societatea Comercială «Vega» — S.A. din Ploiești nu a beneficiat, direct ori indirect, de credite în valută acordate de Banca Română de

Acest enunț constituie o statuare asupra „înțelesului contrar Constituției” al dispozițiilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997, fără a se realiza o interpretare a acestor dispoziții, fără a se realiza un control asupra modului de aplicare a acestora și fără a se adăuga la conținutul lor normativ. Într-adevăr, acest enunț identifică o încălcare a unor texte constituționale [art. 1 alin. (3), art. 41 alin. (1) teza întâi și art. 135 alin. (1) și (6)], lipsind de efecte prevederile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997, dacă („în măsura în care”) ele ar avea înțelesul de a obliga Societatea Comercială „Vega” — S.A. la rambursarea către Banca Română de Comerț Exterior — S.A. a sumei de 101,89 miliarde lei, deși Societatea Comercială „Vega” — S.A. nu a beneficiat, direct sau indirect, de credite în valută acordate de Banca Română de Comerț Exterior — S.A. (împrejurare de fapt asupra căreia, desigur, nu Curtea Constituțională, ci instanțele judecătorești sunt competente să decidă).

(IV) Curtea Constituțională are nu numai dreptul, dar și obligația de a se pronunța asupra „înțelesului contrar Constituției” [conform art. 2 alin. (3) teza finală din Legea nr. 47/1992] al dispozițiilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997, în măsura în care Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești nu a beneficiat, direct sau indirect, de credite în valută acordate de Banca Română de Comerț Exterior — S.A.

(IV.1) S-a subliniat de mai multe ori pe parcursul prezentei opinii separate că nu Curtea Constituțională, ci instanțele judecătorești au competența de a stabili, potrivit legii, dacă este ori nu reală susținerea formulată de Societatea Comercială „Vega” — S.A. în sensul că „nu a prelucrat niciodată țiței din import, nu a avut relații contractuale cu fosta Companie Română de Petrol și nu a primit credite în valută de la Banca Română de Comerț Exterior”. Până la sesizarea Curții Constituționale cu soluționarea excepției de neconstituționalitate, instanța judecătorească nu statuase încă, potrivit legii, asupra conformității sau neconformității cu realitatea a situației de fapt prezentate de către Societatea Comercială „Vega” — S.A. După repunerea cauzei pe rolul instanței judecătorești și după administrarea probelor, potrivit legii, instanța va putea constata, după caz, fie că susținerea formulată de Societatea Comercială „Vega” — S.A. nu este reală, fie că aceasta este reală.

Dacă instanța judecătorească va constata că susținerea referitoare la situația de fapt nu este reală, este de presupus că aceasta va decide respingerea acțiunii reclamantei (în măsura în care, desigur, nu ar exista alte motive care să impună totuși admiterea acțiunii — motive care însă exced cadrului analizei de față).

Cum va trebui însă instanța judecătorească să procedeze în ipoteza în care, pe baza probelor administrate potrivit legii, ar rezulta că, în realitate, Societatea Comercială „Vega” — S.A. „nu a prelucrat niciodată țiței din import, nu a avut relații contractuale cu fosta Companie Română de Petrol și nu a primit credite în valută de la Banca Română de Comerț Exterior”? Va putea în acel moment, instanța judecătorească să dispună, ea, neaplicarea legii, adică a dispozițiilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997? Va putea instanța judecătorească să decidă că o dispoziție legală nu se aplică, întrucât acea dispoziție legală încalcă anumite prevederi ale Constituției din 1991? Va putea instanța judecătorească să

Constituționale de „unică autoritate de jurisdicție constituțională” [conform art. 1 alin (1) din Legea nr. 47/1992]? Va putea instanța judecătorească să facă abstracție de dispozițiile art. 123 din Constituție, text potrivit căruia: „(1) *Justiția se desfășurează în numele legii. (2) Judecătorii [...] se supun numai legii?*” Răspunsul este, evident, negativ. Instanța judecătorească va fi obligată să dea curs dispozițiilor legale în vigoare, pertinente pentru soluționarea litigiului, adică să se supună legii, așadar să constate că „este legal” ca Societatea Comercială „Vega” — S.A. să fie obligată la încheierea unor contracte pentru rambursarea către Banca Română de Comerț Exterior — S.A. a sumei de 101,89 miliarde lei. O hotărâre judecătorească prin care s-ar dispune neaplicarea unei legi în vigoare ar fi nelegală.

(IV.2) Iar dacă este așa, atunci instanța judecătorească sesizată pentru soluționarea litigiului dintre Societatea Comercială „Vega” — S.A. și Guvernul României, după ce va repune cauza pe rol ca urmare a deciziei Curții Constituționale de respingere a prezentei excepții de neconstituționalitate, nici nu ar mai trebui să pășească la administrarea probelor pe baza cărora să fie stabilită reala situație de fapt, întrucât: a) dacă din probe va rezulta că susținerea reclamantei Societatea Comercială „Vega” — S.A. nu corespunde realității, acțiunea va trebui, evident, respinsă (ca neîntemeiată); b) iar dacă, dimpotrivă, din probe ar rezulta că susținerea reclamantei corespunde realității, acțiunea va trebui, de asemenea, respinsă (ca inadmisibilă, fiindcă este inadmisibil să ceri să nu ți se aplice legea). Cu alte cuvinte, decizia Curții Constituționale prin care excepția este respinsă cu motivarea că în speță soluționarea sa presupune verificarea unor „aspecte privind situația de fapt și justificarea drepturilor subiective ale părților”, verificare care intră în competența exclusivă a instanței judecătorești, face inutilă desfășurarea oricărei proceduri judecătorești ulterioare, inclusiv a procedurilor pentru care cauza este trimisă la instanța judecătorească de către Curtea Constituțională, fiindcă, indiferent de rezultatul acestor proceduri judecătorești referitoare la stabilirea situației de fapt, acțiunea va trebui respinsă.

(IV.3) Cu toate acestea s-ar putea eventual considera, pentru necesitățile demonstrației de față, că o anumită rațiune ar mai exista totuși pentru desfășurarea de către instanța judecătorească a procedurilor de stabilire, pe bază de probe, a situației de fapt. Este vorba despre rațiunea conform căreia, în ipoteza în care din probele administrate ar rezulta că este reală susținerea reclamantei Societatea Comercială „Vega” — S.A. cu privire la situația de fapt, reclamanta (sau instanța judecătorească din oficiu) ar putea ridica din nou, dar într-o conjunctură diferită, excepția de neconstituționalitate, atâta timp cât, de această dată, este clar că nu s-ar mai pune problema verificării de către însăși Curtea Constituțională a unor „aspecte privind situația de fapt și justificarea drepturilor subiective ale părților”, pur și simplu pentru că aceste verificări au fost deja efectuate. Vor fi aplicabile în acel moment raționamentele expuse mai sus, în cadrul secțiunii (I.2), raționamente care demonstrează că întrucât ar fi absurd ca soluția Curții Constituționale să fie determinată doar de faza procesuală în care excepția a fost ridicată (și anume, anterior sau ulterior realizării probelor privind situația de fapt), înseamnă că în oricare dintre cele două situații Curtea Constituțională trebuie să treacă la realizarea operațiunilor juridice pentru care a fost investită, adică să procedeze la controlarea abstractă a constituționalității dispozițiilor legale ce constituie obiectul excepției. În plus, și mai important, și întrucât

la care se referă prezenta opinie separată ar avea de fapt semnificația unei respingeri pentru motivul prematurității ridicării excepției, cu consecința prelungirii nejustificate a procesului, în următoarele etape: trimiterea cauzei la instanța judecătorească, în vederea realizării verificărilor de fapt care exced competenței Curții Constituționale; desfășurarea procedurilor judecătorești de realizare a acestor verificări; ridicarea din nou a excepției de neconstituționalitate; soluționarea, abia în această nouă conjunctură, a fondului excepției de neconstituționalitate (prin admiterea sau respingerea ei, după caz). Este însă evident că o asemenea prelungire inutilă a procesului nu poate constitui intenția Deciziei nr. 183 din 17 decembrie 1998 a Curții Constituționale, astfel încât există un motiv suplimentar pentru a concluziona că această Curte are nu numai dreptul, dar și obligația de a se pronunța asupra „înțeleșului contrar Constituției” [conform art. 2 alin. (3) teza finală din Legea nr. 47/1992] al dispozițiilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997, în măsura în care Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești nu a beneficiat, direct sau indirect, de credite în valută acordate de Banca Română de Comerț Exterior — S.A.

(V) Deosebirea dintre, pe de o parte, decizia la care se referă prezenta opinie separată și, pe de altă parte, enunțul acestei opinii separate constă în aceea că, în cazul în care, ipotetic, în urma verificărilor efectuate de către instanța judecătorească pe bază de probe, ar rezulta că Societatea Comercială „Vega” — S.A. nu a beneficiat, direct sau indirect, de credite acordate de Banca Română de Comerț Exterior — S.A., atunci efectele neconstituționalității art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 [neconstituționalitate demonstrată prin argumentele înfățișate în cadrul secțiunilor (II) și (III) de mai sus] nu ar mai putea fi înlăturate de către instanța judecătorească. Nici o altă autoritate decât Curtea Constituțională nu ar putea înlătura ipotetica violare a dreptului de proprietate privată al reclamantei Societatea Comercială „Vega” — S.A., întrucât numai acestei Curți îi este conferită, prin art. 144 lit. c) din Constituție, puterea de a decide lipsirea de efecte a dispozițiilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 (altfel decât prin abrogare, adică prin recunoașterea ipotetice erori de către legiuitorul însuși).

Constituția și Legea nr. 47/1992 au conferit Curții Constituționale puteri pe care aceasta nu trebuie să evite a le exercita.

Constituie o asemenea evitare abandonarea soluționării unui litigiu în competența exclusivă a instanței judecătorești, atunci când soluția litigiului depinde și de caracterul constituțional ori neconstituțional al unei legi pe care nici o instanță judecătorească din România nu are puterile constituționale de a nu o aplica fără a încălca ea însăși legea și, prin aceasta, în mod indirect, Constituția.

Una dintre menirile oricărei Constituții este aceea de a apăra cetățenii acelei țări împotriva abuzurilor statului. Numai Curtea Constituțională poate asigura această apărare atunci când abuzurile statale se realizează prin dispoziții legale.

(VI) Potrivit art. 1 alin. (3) din Constituție, România este stat de drept. De aceea, considerentele și dispozitivul deciziei la care se referă prezenta opinie separată (rezultat al voinței exprimate prin mecanisme democratice de către majoritatea judecătorilor Curții Constituționale) sunt singurele care produc efecte obligatorii *erga omnes*, conform art. 145 alin. (2) din Constituție. Atât considerentele, cât și enunțul prezentei opinii separate constituie, exclusiv, exercitarea

dintre judecătorii Curții Constituționale, fără a produce însă vreun efect juridic în privința soluționării litigiului aflat pe rolul instanței judecătorești sau în privința constituționalității

prevederilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/1997 privind regularizarea datoriei fostei Companii Române de Petrol.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 8

din 9 februarie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 24 și 27 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin Legea nr. 44/1998

Lucian Mihai — președinte
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Paula C. Pantea — procuror
Maria Bratu — magistrat-asistent

Pe rol, soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 24 și 27 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin Legea nr. 44/1998, în condițiile prevăzute la art. 113 din Constituție, excepție ridicată de Societatea Comercială „Broadhurst Investments Limited“, cu sediul în Nicosia — Cipru, în Dosarul nr. 2.781/1998 al Tribunalului București — Secția comercială.

La apelul nominal este prezentă Societatea Comercială „Broadhurst Investments Limited“, reprezentată prin avocații Danil Matei și Marcel Gheorghe, lipsind Societatea Comercială „Delfincom“ — S.A., pentru care procedura de citare este legal îndeplinită.

Întrucât nu sunt cereri prealabile, se dă cuvântul în fond părții prezente. Din partea Societății Comerciale „Broadhurst Investments Limited“, avocatul Danil Matei solicită admiterea excepției, cu motivarea că dispozițiile art. 24 și 27 din Legea nr. 44/1998 — potrivit cărora vânzarea de active aparținând societăților comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar majoritar se poate face numai cu acordul sau cu avizul Fondului Proprietății de Stat — sunt neconstituționale, contravenind prevederilor art. 4 alin. (2), art. 16 alin. (1) și (2), art. 41 alin. (2) teza întâi, art. 134 alin. (1) și alin. (2) lit. a) și art. 135 alin. (1) și (6) din legea fundamentală. Se mai susține că societățile comerciale, potrivit Legii nr. 31/1990, au în proprietate bunuri mobiliare și imobiliare, aflate în patrimoniul lor, ceea ce le conferă toate atributele dreptului de proprietate. Acest drept de proprietate, garantat de Constituție potrivit art. 41 alin. (1), este încălcat prin dispozițiile atacate, conform cărora Fondul Proprietății de Stat își dă avizul sau acordul în vederea vânzării activelor societății comerciale. Astfel se creează statului, în calitate de acționar, drepturi mult mai mari față de ceilalți acționari, ceea ce contravine prevederilor art. 41 alin. (2), cât și prevederilor

Constituțională, se arată în continuare, a statuat prin deciziile nr. 18/1997 și nr. 73/1997 că societatea comercială are drept de proprietate asupra bunurilor aflate în patrimoniul său, iar statul este un simplu acționar care deține o parte din capitalul social ce nu se confundă cu patrimoniul persoanei juridice, inclusiv în situația în care statul deține majoritatea capitalului social. Se mai susține, de asemenea, că statul și-a câștigat poziția de acționar majoritar printr-un plasament inegal, fapt care afectează procesul de privatizare, care nu se poate realiza în aceste condiții decât parțial. Astfel, datorită acestei poziții privilegiate, se înfrâng dispozițiile art. 134 și 135 din Constituție. În concluzie, cere admiterea excepției și declararea ca neconstituționale a celor două texte de lege atacate.

Cel de al doilea reprezentant al societății susține că dispozițiile art. 24 și 27 din Legea nr. 44/1998 sunt neconstituționale, deoarece pe baza lor se încalcă voința acționarilor de a participa la procesul de privatizare, demobilizând investitorii care nu mai au garanția plasamentelor efectuate. Cu privire la poziția statului în cadrul societăților comerciale, face referire la deciziile Curții Constituționale nr. 18/1997 și nr. 34/1998. În fine apreciază că acordul sau avizul Fondului Proprietății de Stat cu privire la vânzarea activelor societăților comerciale duce la controlul comerțului, contravenind astfel art. 134 alin. (2) lit. b) din Constituție.

Reprezentantul Ministerului Public precizează în cuvântul său că achiesează la concluziile din raportul judecătorului-raportor, arătând că cele două texte de lege nu înfrâng dispozițiile art. 41 alin. (1) și (2) din Constituție, deoarece, potrivit art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997, aprobată prin Legea nr. 44/1998, Fondul Proprietății de Stat exercită în numele statului sau al administrației publice locale toate drepturile acționarului la societățile comerciale enumerate la art. 2 din ordonanță. În concluzie solicită respingerea excepției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Tribunalul București — Secția comercială, prin Încheierea din 28 octombrie 1998, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 24 și 27 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind regularizarea datoriei fostei Companii Române de Petrol, aprobată prin Legea nr. 44/1998.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile art. 24 și 27 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997, condiționând vânzarea de active ale societăților comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar majoritar, respectiv încheierea de contracte de leasing cu clauză irevocabilă de vânzare doar cu acordul prealabil al Fondului Proprietății de Stat, încalcă mai multe norme constituționale, și anume:

— prevederile art. 4 alin. (2), care consacră principiul egalității între cetățeni, întrucât textele de lege atacate instituie discriminare între acționari, respectiv între stat sau o autoritate a administrației publice locale și ceilalți acționari privați;

— prevederile art. 16 alin. (1) și (2), care consacră principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice;

— prevederile art. 41 alin. (1) și (2), referitoare la ocrotirea deopotrivă a proprietății private, indiferent de titular, textele atacate instituind o procedură specială de exercitare a dreptului de dispoziție asupra bunurilor societății comerciale;

— prevederile art. 134 alin. (1) și (2) lit. a), care consacră caracterul de piață al economiei naționale și obligă statul să asigure libertatea comerțului;

— prevederile art. 135 alin. (1) și (6), care obligă statul să ocrotească proprietatea și consacră inviolabilitatea proprietății private.

Tribunalul București — Secția comercială, contrar dispozițiilor art. 23 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, republicată, nu și-a exprimat opinia nici ca urmare a solicitării exprese a Curții Constituționale, precizând doar că, excepția ridicată fiind motivată în fapt și în drept de către autorul ei, instanța avea obligația să suspende judecarea cauzei și să sesizeze Curtea Constituțională.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate puncte de vedere președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul de vedere al Guvernului se arată că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată. Textele de lege contestate nu au nici o legătură cu prevederile art. 4 alin. (2) sau cu cele ale art. 16 din Constituție, acestea referindu-se la egalitatea cetățenilor patriei comune, respectiv la egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. Potrivit aceluiași punct de vedere, dispozițiile art. 24 și 27 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 sunt constituționale și în raport cu prevederile art. 41 alin. (1) și (2), ale art. 134 alin. (1) și (2) lit. a) și ale art. 135 alin. (1) și (6) din Constituție, deoarece statul sau autoritatea administrației publice locale, ca acționari majoritari ai societății comerciale, sunt reprezentați în procesul de privatizare de către Fondul Proprietății de Stat, fapt ce justifică obligativitatea acordului acestuia la vânzarea de active și la încheierea contractelor de leasing cu clauză irevocabilă de vânzare.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile reprezentanților părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile

Curtea Constituțională este legal sesizată cu excepția de neconstituționalitate și este competentă să o soluționeze conform prevederilor art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată.

Textele din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997, atacate prin excepția de neconstituționalitate, sunt următoarele:

„Art. 24. — (1) *Societățile comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar majoritar pot vinde active din patrimoniul lor persoanelor fizice sau juridice de drept privat, la inițiativa consiliului lor de administrație și cu acordul Fondului Proprietății de Stat ori din inițiativa Fondului Proprietății de Stat, cu mandatarea reprezentantului său în adunarea generală a acționarilor. Vânzarea se poate face numai în cazul în care nu este afectată privatizarea unei societăți comerciale sau privatizarea unui activ în integralitatea sa.*

(2) *Vânzarea activelor prevăzute la alin. (1) se efectuează pe bază de licitație cu strigare sau în plic, cu adjudecare la prețul de piață, în baza raportului dintre cerere și ofertă.*

(3) *Procedura prevăzută la alin. (1) și (2) se aplică și în cazul perfectării unui contract de leasing imobiliar cu clauză irevocabilă de vânzare, având ca obiect utilizarea activelor aparținând societăților comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar majoritar, dacă în contractul de leasing imobiliar nu s-a prevăzut altfel.*“

„Art. 27. — (1) *Societățile comerciale prevăzute în prezenta secțiune, care au în derulare contracte de locație de gestiune, de închiriere sau de asociere în participațiune, pot vinde sau încheia contracte de leasing imobiliar cu clauză irevocabilă de vânzare, prin negociere directă cu locatarul sau asociații, în situațiile în care aceștia au efectuat investiții în activele pe care le utilizează. În acest caz, din prețul de vânzare se scade valoarea investițiilor, pe bază de raport de evaluare acceptat de părți.*

(2) *Vânzarea se desfășoară cu avizul Fondului Proprietății de Stat.*“

Examinând cauza, Curtea constată că textele de lege citate reglementează un segment din procesul de privatizare, component esențial al reformei economice și inevitabil în crearea unei adevărate economii de piață, respectiv vânzarea de active de orice natură — în primul caz — și vânzarea de active imobiliare date în locație de gestiune sau închiriate ori încheierea de contracte de leasing imobiliar cu clauză irevocabilă de vânzare asupra unor asemenea active — în cel de al doilea caz.

Ambele texte sunt aplicabile societăților comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar majoritar. Potrivit acestor dispoziții vânzarea activelor ori încheierea contractelor de leasing se poate face doar cu acordul, respectiv cu avizul Fondului Proprietății de Stat.

Textele de lege atacate nu contravin nici uneia dintre normele constituționale invocate de autorul excepției de neconstituționalitate.

Astfel art. 4 din Constituție consacră principiul general potrivit căruia statul are ca fundament unitatea poporului și arată criteriile care justifică considerarea ca discriminatoare a unei măsuri: rasa, religia, sexul, opinia, apartenența politică, averea sau originea socială. Acest principiu nu este aplicabil relațiilor dintre instituțiile statului și societățile comerciale și nici relațiilor dintre acționarii societăților comerciale, persoane juridice și persoane fizice.

Art. 16 alin. (1) din Constituție consacră principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice. Nici acest text constituțional nu este incident în ceea ce privește raportul dintre activitatea de leasing și activitatea

Curtea Constituțională a statuat în mod constant în practica sa că art. 16 alin. (1) din Constituție garantează egalitatea în drepturi a cetățenilor, iar nu egalitatea persoanelor colective, a persoanelor juridice. În acest sens sunt deciziile sale: nr. 102 din 31 octombrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 din 11 decembrie 1995, și nr. 18 din 27 februarie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 70 din 8 aprilie 1996.

Art. 24 și 27 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 nu contravin nici art. 41 alin. (1) și (2) din Constituție, care garantează dreptul de proprietate și consacra principiul ocrotirii în mod egal a proprietății private, indiferent de titular. Patrimoniul societăților comerciale este constituit din bunuri și valori proprietate privată. Titularii acestei proprietăți sunt societățile comerciale. Pe de altă parte, acționarii își exercită drepturile în legătură cu patrimoniul societății comerciale prin hotărâri adoptate în adunările generale, ordinare sau extraordinare, în condițiile prevăzute de Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, și de statutul societății comerciale. Fiecare acționar are dreptul să participe la adunările generale, să își exprime părerea și votul în legătură cu orice problemă în care adunarea generală urmează să adopte o hotărâre. În această privință Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 nu face nici o discriminare. Este corect și conform principiilor constituționale ca valoarea votului fiecărui acționar să fie direct proporțională cu numărul acțiunilor deținute. Statul sau autoritatea administrației publice locale nu poate participa nemijlocit la adunările generale ale acționarilor și la adoptarea hotărârilor acestora. De aceea drepturile lor de acționar sunt exercitate prin reprezentare, potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) din Ordonanța de

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 24 și 27 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin Legea nr. 44/1998, ridicată de Societatea Comercială „Broadhurst Investments Limited” în Dosarul nr. 2.781/1998 al Tribunalului București — Secția comercială.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 februarie 1999.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 19

din 9 februarie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 și 29 din Legea nr. 28/1967 privind mărcile de fabrică, de comerț și de serviciu

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător

Gheorghe Bătrânu — procuror
Maria Bratu — magistrat-asistent

Pe rol, soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 și 29 din Legea nr. 28/1967 privind mărcile de fabrică, de comerț și de serviciu, ridicată de Societatea Comercială „S.A.Q.” — S.R.L. în Dosarul nr. 9.102/1997 al Tribunalului București — Secția a III-a

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 26 ianuarie 1999, în prezența reprezentantului Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci și în lipsa Societății Comerciale „S.A.Q.” — S.R.L. și a Societății Comerciale „Răzvan Impex” — S.R.L., legal citate, fiind consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea a amânat pronunțarea la data de 2 februarie 1999 și apoi la data de 9 februarie 1999.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 25 mai 1998, pronunțată în Dosarul nr. 9.102/1997, Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 și 29 din Legea nr. 28/1967, ridicată de Societatea Comercială „S.A.Q.” — S.R.L. În motivarea excepției se susține că dispozițiile art. 28 și 29 din lege contravin prevederilor art. 21, 125 și 128 din Constituție, deoarece Comisia pentru soluționarea litigiilor privind mărcile de fabrică nu este prevăzută în sistemul instanțelor judecătorești, fapt care împiedică accesul liber la justiție al părților și, totodată, încalcă principiul dublului sau triplului grad de jurisdicție.

Exprimându-și opinia asupra excepției, instanța de judecată apreciază necesitatea adoptării unei noi legi care să reglementeze domeniul mărcilor de fabrică, de comerț și de serviciu. Cu referire la art. 28 din Legea nr. 28/1967, instanța de judecată consideră că acesta nu este neconstituțional, având în vedere că hotărârile Comisiei pentru soluționarea litigiilor privind mărcile de fabrică sunt supuse controlului judecătoresc prin calea de atac a recursului, care se judecă de Tribunalul București.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază excepția ca fiind neîntemeiată, menționând că nu poate fi neconstituțională calea de atac prevăzută la art. 29 din Legea nr. 28/1967, întrucât, potrivit art. 125 alin. (3) din Constituție, competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege. Mai menționează că Legea nr. 28/1967 a fost abrogată prin Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice, care a intrat în vigoare la data de 23 iulie 1998.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerea părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale de atac, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Potrivit art. 144 lit. c) din Constituție și art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate referitoare la dispozițiile art. 28 și 29 din Legea nr. 28/1967

Art. 28 din Legea nr. 28/1967 prevede: „*Contestațiile și cererile de anulare se soluționează de Comisia pentru soluționarea litigiilor privind mărcile, care funcționează în cadrul Direcției generale pentru metrologie, standarde și invenții.*”

Art. 29 din aceeași lege prevede: „*Hotărârile Comisiei pentru soluționarea litigiilor privind mărcile pot fi atacate cu recurs, în termen de două luni de la comunicare, la Tribunalul Capitalei.*”

Recursul se judecă potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă, privitoare la recurs.

Hotărârile pronunțate de Tribunalul Capitalei se comunică Direcției generale pentru metrologie, standarde și invenții.”

Examinând cauza, Curtea constată că aceste dispoziții, precum și întregul act normativ au fost expres abrogate prin Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 23 aprilie 1998. Art. 95 alin. 1 al acestei legi prevede intrarea ei în vigoare la 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României. Astfel, la data sesizării de către instanță — 25 mai 1998 —, Legea nr. 28/1967 era în vigoare.

Potrivit art. 81 din Legea nr. 84/1998, în vigoare la data pronunțării prezentei decizii, hotărârea comisiei de reexaminare din cadrul Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci poate fi atacată cu apel la Tribunalul București, iar deciziile tribunalului pot fi atacate cu recurs la Curtea de Apel București. În felul acesta prevederea legală, supusă controlului constituțional, referitoare la existența unei singure căi de atac împotriva hotărârilor organului administrativ, fiind modificată, excepția a rămas, sub acest aspect, fără obiect.

Pe de altă parte, în legătură cu art. 28 din Legea nr. 28/1967, prin care se stabilește calitatea de organ administrativ-jurisdicțional a Comisiei pentru soluționarea litigiilor privind mărcile de fabrică, Curtea constată că art. 80 alin. 3 din Legea nr. 84/1998 menține soluția legislativă de principiu, anterioară abrogării, privind existența procedurii prealabile administrative. Prin aceasta însă nu este încălcat principiul liberului acces la justiție, prevăzut la art. 21 din Constituție, atâta timp cât decizia organului administrativ de jurisdicție poate fi atacată în fața unei instanțe judecătorești. Or, așa cum s-a mai arătat, art. 81 din Legea nr. 84/1998 permite părții nemulțumite de hotărârea comisiei de reexaminare din cadrul Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci să se adreseze justiției.

În acest sens este și jurisprudența Curții Constituționale, care, prin Decizia Plenului nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, a statuat că instituirea unei proceduri prealabile sesizării instanței nu este contrară principiului prevăzut la art. 21 din Constituție.

În consecință, procedura administrativă reglementată de art. 80 alin. 3 din Legea nr. 84/1998, care prevede că soluționarea contestațiilor împotriva deciziilor Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci este de competența unei comisii de reexaminare, nu este în vigoare la data încheierii prezentei decizii.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 și 29 din Legea nr. 28/1967 privind mărcile de fabrică, de comerț și de serviciu, ridicată de Societatea Comercială „S.A.Q.” — S.R.L. în Dosarul nr. 9.102/1997 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 februarie 1999.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 35

din 9 martie 1999

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV pct. 7
din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare
a agenților economici, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995**

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Mihai Paul Cotta	— magistrat-asistent

Pe rol, soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, ridicată de Societatea Comercială „Frigorex România” — S.R.L. din Timișoara în Dosarul nr. 8.770/1997 al Judecătoria Timișoara, privind pe contestația Societatea Comercială „Frigorex România” — S.R.L. în contradictoriu cu Garda Financiară Timișoara.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 9 martie 1999, în lipsa părților legal citate și în prezența reprezentantului Ministerului Public, care a pus concluzii de respingere a excepției, deoarece nu există nici un temei constituțional care să limiteze libertatea de opțiune a legiuitorului, iar jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului nu își găsește aplicabilitate în cauza de față.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Judecătoria Timișoara, prin Încheierea din 26 mai 1998,

nalitate a art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995, ridicată de Societatea Comercială „Frigorex România” — S.R.L. Timișoara.

În motivarea excepției se susține că dispozițiile atacate contravin prevederilor art. 1 și 3 din Legea nr. 32/1968, deoarece între aceste categorii de norme „*nu operează nici regula lex posterior derogat priori și nici facultatea recunoscută legii speciale de a deroga de la legea generală*”. În sistemul nostru de drept atât infracțiunea, cât și contravenția au sancțiuni principale comune: amenda și închisoarea. Or, față de pericolul social diferit al celor două categorii de fapte, sancțiunea principală, care este amenda contravențională, nu poate depăși maximul general al pedepsei cu amenda, prevăzută pentru infracțiuni. Totodată se afirmă că a fost încălcată și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a extins garanțiile prevăzute la art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale la toate categoriile de sancțiuni, inclusiv la cele contravenționale.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată consideră că prevederile legale atacate contravin dispozițiilor art. 1 și 3 din Legea nr. 32/1968 și cele ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, fiind totodată neconstituționale în raport cu prevederile art. 16 și 20 din Constituție. Se arată că, spre deosebire de infracțiune, pentru care legiuitorul a stabilit limitele în cadrul cărora instanța poate face individualizarea pedepsei cu amenda, în cazul sancțiunii contravenționale, astfel cum a

pericol social mai redus, limita maximă depășește cu mult maximumul general prevăzut de Codul penal. De asemenea, se consideră că, în vederea respectării în România a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, urmează să se atribuie caracter organic“ normelor din cap. I intitulat «Dispoziții generale» din Legea nr. 32/1968, ca fiind acelea care fixează regimul juridic al contravenției“.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată, deoarece, astfel cum a statuat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 9 din 24 ianuarie 1995, nu poate fi interzisă opțiunea legiuitorului cu privire la stabilirea sistemului de amenzi contravenționale, iar pe de altă parte, art. 3 din Legea nr. 32/1968 se referă exclusiv la contravențiile reglementate prin hotărâri ale Guvernului sau prin acte normative ale autorităților publice locale.

Se precizează că jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului nu numai că nu impune României sancționarea contravențiilor printr-o lege de aceeași forță juridică cu cea prin care se incriminează infracțiunile, dar invocarea acesteia nu are nici o relevanță în raport cu legea prin care sunt reglementate contravențiile, cerându-se numai respectarea legalității sancționării și asigurarea tuturor garanțiilor procesuale impuse de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Potrivit art. 144 lit. c) din Constituție și art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Această excepție are ca obiect dispozițiile art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995, care prevăd:

„În cazul constatării nerespectării termenelor menționate la pct. 3, 5 și 6, precum și a celor menționate în autorizația Băncii Naționale a României, eliberată conform pct. 4, privind repatrierea încasărilor în valută, se vor aplica următoarele amenzi contravenționale reprezentând:

- 10%, în lei, asupra sumelor în valută nerepatriate, pentru întârzieri de până la 30 de zile calendaristice;
- 15%, în lei, asupra sumelor în valută nerepatriate, pentru întârzieri între 30 și 60 de zile calendaristice;
- 20%, în lei, asupra sumelor în valută nerepatriate, pentru fiecare lună calendaristică care depășește primele 60 de zile de întârziere.

În toate situațiile se menține obligația repatrierii sumelor în valută în termen de 30 de zile calendaristice de la data constata-

În cazul depășirii termenului de la alineatul precedent, penalitățile stabilite la art. 7 din Legea nr. 76/1992, astfel cum a fost modificat prin prezenta ordonanță, se majorează cu 50%.“

Cu privire la constituționalitatea prevederilor art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 161 din 10 noiembrie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 3 din 11 ianuarie 1999. Prin această decizie Curtea, cu majoritate de voturi, a respins excepția de neconstituționalitate, reținând în esență următoarele:

Dispozițiile textului atacat nu contravin prevederilor de principiu ale art. 1 și 3 din Legea nr. 32/1968, referitoare la deosebirea de gravitate dintre infracțiuni și contravenții și la obligativitatea stabilirii unor limite minime și maxime ale amenzilor contravenționale. Prin Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 9 din 24 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 27 din 7 februarie 1995, s-a statuat că nu există nici o interdicție constituțională care să limiteze libertatea de opțiune a legiuitorului în ceea ce privește modificarea sistemului de amenzi din sume fixe în sume procentuale. Art. 3 din Legea nr. 32/1968, invocat în susținerea neconstituționalității, se referă exclusiv la contravențiile reglementate prin hotărâri ale Guvernului sau prin acte normative ale autorităților publice locale, pe când contravențiile prevăzute la art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 fac parte din sfera contravențiilor reglementate prin lege, ele având deci un temei legal diferit de cel al contravențiilor din prima categorie. În legătură cu încălcarea dispozițiilor art. 72 alin. (3) lit. f) din Constituție, potrivit cărora infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora se reglementează prin lege organică, s-a arătat că art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 stabilește, în cadrul măsurilor de consolidare a regimului valutar și de întărire a disciplinei financiare, contravenții privind încălcarea obligației de repatriere a sumelor în valută. Aceasta este o problemă de ordin financiar din sfera regimului valutar, care nu intră în domeniul de reglementare al legii organice. S-a arătat că jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, bazată pe interpretarea art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, nu este de natură a sprijini solicitarea autorului excepției, deoarece această jurisprudență nu permite concluzia că regimul juridic al sancțiunilor contravenționale se confundă în totalitate cu cel al sancțiunilor penale. Scopul interpretării date dispozițiilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în sensul că noțiunea de „acuză în materie penală“ include și domeniul contravențional, a fost acela de a asigura aceleași garanții procesuale atât celor învinuiți de săvârșirea unor contravenții, cât și celor învinuiți de săvârșirea unor infracțiuni. În sfârșit s-a reținut că principiul proporționalității nu este aplicabil în cauză, întrucât dispozițiile art. 7 din Constituție sunt cuprinse în titlul I cap. II, referențiale la drepturile și libertățile fundamentale, și privesc, prin conținutul lor, domeniul acestor drepturi și libertăți, pe când art. 134, care la alin. (2) lit. a) stabilește obligația statului de a asigura libertatea comerțului, se regăsește în titlul IV din Constituție —

Întrucât nu au intervenit elemente noi de natură să justifice modificarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția pronunțată prin Decizia nr. 161/1998 își menține valabilitatea și în acest dosar.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și 25 din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995, excepție ridicată de Societatea Comercială „Frigorex România” — S.R.L. Timișoara în Dosarul nr. 8.770/1997 al Judecătorei Timișoara.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 martie 1999.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU RESURSE MINERALE

ORDIN

privind aprobarea licențelor de concesiune a activităților miniere de explorare, negociate și încheiate între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și Societatea Comercială „Marsim Internațional” — S.R.L. București

Președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale,
având în vedere:

- Legea minelor nr. 61/1998;
  - Hotărârea Guvernului nr. 639/1998 privind aprobarea Normelor pentru aplicarea Legii minelor nr. 61/1998;
  - solicitările persoanelor juridice, adresate Agenției Naționale pentru Resurse Minerale,
- în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 221/1995 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Resurse

Minerale,

emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă licențele de concesiune a activităților miniere de explorare, negociate și încheiate între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și Societatea Comercială „Marsim Internațional” — S.R.L. București pentru următorul perimetru:

Denumirea	Localizarea	Substanța
Bilbor	Județul Harghita	Apă minerală

Art. 2. — Licențele de concesiune a activităților miniere de explorare, aprobate potrivit art. 1, intră în vigoare la data publicării prezentului ordin în Monitorul Oficial al României, Partea I, și vor fi transmise semnatarilor acestora.

Președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale,
Mihail Ianăș

București, 18 martie 1999.
Nr. 39.

TARIFELE
pentru publicațiile prevăzute de lege a fi inserate în
Monitorul Oficial al României, începând cu data de 1 ianuarie 1999

1. MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA I

- ordine, precizări, instrucțiuni, criterii, norme metodologice etc., emise de organele administrației publice centrale și de alte instituții publice, care nu sunt prevăzute de legea fundamentală în art. 78, 99, 107 și 145
  - decizii pronunțate de Secțiile Unite ale Curții Supreme de Justiție
- 128.000 lei/pagină de manuscris
128.000 lei/pagină de manuscris

2. MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA A III-A

- pierderi de acte, sigilii, ștampile, formulare fiscale, acțiuni, pașapoarte, certificate de înregistrare fiscală, alte acte prevăzute de lege, schimbări de nume, citații emise de instanțele judecătorești
  - publicarea ordonanței judecătorești privind pierderea, sustragerea sau distrugerea cecului ca instrument de plată a cambiei și biletului la ordin
  - acte procedurale ale instanțelor judecătorești a căror publicare este prevăzută de lege
  - extras-cerere pentru dobândirea sau renunțarea la cetățenia română
  - concursuri pentru ocuparea de posturi didactice în învățământul superior
  - anunțuri privind examenul de capacitate pentru magistrați, precum și pentru locurile vacante de notari publici
  - publicarea ordonanței de clasare a comisiei de cercetare a averilor sau hotărârea irevocabilă a instanței judecătorești prin care se constată că proveniența bunurilor este justificată
- 28.000 lei/act
153.000 lei/act
153.000 lei/act
384.000 lei/anunț
560 lei/cuvânt
560 lei/cuvânt
153.000 lei/act

3. MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA A IV-A

- publicarea încheierilor judecătorului delegat la înmatricularea societăților comerciale
  - publicarea prospectului de emisiune, a proiectului de fuziune sau de divizare
  - publicarea actului constitutiv al societății comerciale (statut și contract de societate), integral sau în extras
  - bilanțuri și conturi de profit și pierderi (anunțuri-extras)
  - bilanțuri ale societăților comerciale bancare
  - publicații cu prezentare tabelară
  - lista cuprinzând societățile comerciale propuse pentru privatizare
  - acte adiționale
  - publicarea dispozitivului sentinței definitive de excludere (S.N.C., S.C.S., S.R.L.), precum și pentru anularea societății comerciale
  - alte publicații ale agenților economici sub formă de text, a căror publicare este prevăzută de lege (somații, convocări de adunări generale, procese-verbale ale adunărilor, acte de numire a lichidatorilor, darea de seamă a lichidatorilor, raportul cenzorilor în caz de lichidare etc.)
  - anunț pentru licitație în vederea acordării unei concesiuni aprobate de Guvern
  - publicarea hotărârilor de admitere a înregistrării partidelor politice, precum și a listei cuprinzând donatorii și donațiile pentru partidele politice
- 341.000 lei/primele 2 pagini de manuscris
230.000 lei/pagină de manuscris (pentru următoarele pagini)
230.000 lei/pagină de manuscris
230.000 lei/pagină de manuscris
341.000 lei/anunț
230.000 lei/pagină de manuscris
12.000 lei/rând
88.000 lei/poziție
230.000 lei/pagină de manuscris
95.000 lei/anunț
230.000 lei/pagină de manuscris
77.000 lei/anunț
230.000 lei/pagină de manuscris

4. MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA A V-A

- publicarea contractelor colective de muncă încheiate la nivel național și de ramură
- Tariful se calculează în funcție de numărul de pagini și de tirajul comandat.

Tarifele de publicare cuprind taxa pe valoarea adăugată de 11%.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,

Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 668.55.58 și 335.01.11/2178.